

سهمیه بندی جنسیتی در رشته های دانشگاه ها؛ نگرانی ها باقی است

کتابیون مصری / گروه جامعه

ارائه کرده است و با تاکید بر این که از طریق دانشگاه پیگیر هستیم تا دلیل تک جنسیتی شدن رشته معدن روشن شود، گفت: ممکن است در این زمینه خطایی رخ داده باشد. همچنین برخی دانشجویان رشته های مختلف در تماس با «جام جم» و نیز برخی داوطلبان آزمون ۹۰ از امتیازدهی به یک جنس در برخی رشته ها، به نفع دختران یا به نفع پسران انتقاد کرده اند و خواستار رسیدگی سازمان سنجش به این امر شدند. این در حالی است که سید جلال الدین طباطبایی در این باره ابراز بی اطلاعی کرد و گفت: سازمان سنجش دخالتی در میزان ظرفیت و حتی نوع جنسیت دانشگاه ها ندارد. طباطبایی افزود: دانشگاه ها برای اعلام ظرفیت و پذیرش جنسیت وارد تال ظرفیت دانشگاه های سازمان سنجش می شوند و پس از تکمیل آن، این پر تال به دفتر گسترش و نظارت آموزش عالی ارسال می شود و پس از تایید نهایی، فابل آن در دفتر چه کنکور منتشر می شود. وی با تاکید بر این که میزان ظرفیت و پذیرش جنسیت بر عهده دانشگاه ها است، توضیح داد: حتی امسال دانشگاه ها ۶۲۷ هزار نفر اعلام ظرفیت کرده بودند که در دفتر گسترش آموزش عالی با پذیرش ۵۸۴ هزار نفر آن موافقت شد.

ادامه در صفحه ۱۷

تک جنسیتی شدن برخی رشته ها از جمله مهندسی معدن در چند دانشگاه کشور منجر به بروز نارضایتی در میان استادان و دانشجویان این رشته شده و آنان چنین تصمیمی را مغایر با دستور رئیس جمهور مبنی بر پرهیز از سطحی نگری در طرح تفکیک جنسیتی می دانند.

جمعی از دانشجویان و انجمن های علمی دانشکده های مهندسی معدن دانشگاه های تهران، امیر کبیر، کرمان، بین المللی امام خمینی (ره)، سهند تبریز و بیر جند و انجمن اسلامی دانشکده فنی دانشگاه تهران دیروز نسبت به تک جنسیتی شدن رشته مهندسی معدن در دفتر چه کنکور ۹۰، ابراز ناخشنودی کرده و خواستار اصلاح این موضوع شدند. حتی محمود کمرهای، رئیس پردیس دانشکده های فنی دانشگاه تهران، در خصوص تک جنسیتی شدن پذیرش دانشجویان در رشته معدن دانشگاه تهران به ایستنا توضیح داد: این موضوع مستقل از نظر ما بوده است و در این زمینه از ما نظر خواهی نشده است.

وی با بیان این که دانشگاه تهران برای پذیرش در رشته معدن هر دو جنسیت را به پر تال سازمان سنجش

سه‌میه‌بندی جنسیتی در رشته‌های دانشگاه‌ها؛ نگرانی‌ها باقی است

عده‌ای از دانشجویان از سه‌میه‌بندی رشته‌های دانشگاهی به نفع دختران یا پسران خبر می‌دهند

ادامه از صفحه اول

به گفته دارندگان دفترچه‌های انتخاب رشته کنکور ۹۰ در برخی رشته‌ها تساوی دختران و پسران رعایت نشده و هم‌چنان برخی دانشگاه‌ها به نفع دختران یا پسران، دانشجو می‌پذیرند. بر این اساس، در زیر مجموعه رشته هنر، کارشناسی فرش و صنایع دستی سهم زنان بیشتر از مردان است و در این رشته‌ها دوبرت داوطلب مرد پذیرفته می‌شود. در برخی رشته‌های دانشگاهی، این نسبت ۱ به ۶ به نفع مردان است مانند رشته حقوق و نیز در دانشگاه لرستان نیز تقریباً تمامی رشته‌ها نسبت ۱۵ به ۲۵ به نفع مردان را دارد. دانشگاه علوم قضایی و خدمات اداری هیچ درصدی برای ورود زنان در رشته علوم قضایی با ظرفیت ۲۵۰ نفر در نظر گرفته است.

هر چند قضیه سه‌میه‌بندی جنسیتی از سوی برخی داوطلبان نگران‌کننده خوانده شده، اما برخی کارشناسان و مشاوران تحصیلی این نحوه سه‌میه‌بندی را بسیار ناچیز می‌خوانند که از سال‌ها قبل اعمال شده است و جای هیچ نگرانی وجود ندارد. سازمان سنجش نیز هر سال بر اساس داغدغه تبعیض جنسیتی در بجزو انتخاب رشته کنکور اعلام می‌کند که سازمان سنجش بر اساس نیازهای جامعه بحث تناسب‌سازی را پیگیری کرده است و بر این اساس در برخی از رشته‌ها همانند مامایی قطعا دختران پذیرش می‌شوند و در برخی رشته‌ها همانند معن و متالورژی از دو گروه دانشجوی پذیرش می‌شود البته به رغبت پسران برای ورود به این رشته‌ها از دختران بیشتر است.

اما مخالفان نظر دیگری دارند. به گفته یکی از مشاوران تحصیلی که نخواست نامش برده شود: سه‌میه‌بندی جنسیتی سال‌هاست اعمال می‌شود و در برخی رشته‌ها این نسبت ۶۰ به ۴۰ به نفع مردان است. به گفته وی، این نام‌ها نباید با روح کلی قانون اساسی مغایر باشند و بنابراین سه‌میه‌بندی کردن تحصیل بین دختران و پسران

کاملاً خلاف قانون است.

سابقه جدایی سه‌میه دختران و پسران، نه به کنکور ۹۰ که به سال قبل بازمی‌گردد، به زمانی که اولین سه‌میه‌ها با عنوان تناسب‌سازی جنسیتی، لحاظ شد و سازمان سنجش پذیرش از هر جنس ۴۰ درصد است به این معنا که در این رشته‌ها تماماً ۴۰ درصد دختران و ۴۰ درصد پسران پذیرفته می‌شوند و در این ۴۰ درصد دختران یا دختران و پسران یا پسران مقایسه می‌شوند. پذیرش در ظرفیت باقیمانده نیز به صورت رقابتی بین دختران و پسران صورت می‌گیرد.

سه‌میه‌بندی رشته‌ها همیشه ناعادلانه نیست
کامیاز نیک‌بین، مشاور انتخاب رشته با تأیید وجود سه‌میه‌بندی تأکید دارد که همیشه سه‌میه‌بندی‌ها ناعادلانه نیست به هر طریقی که میزان علاقه و تمایل زنان و مردان برای ورود به رشته‌ها بررسی شود؛ او توضیح داد: در برخی موارد به دلیل نبود گرایش یک جنس به رشته‌ای خاص، ظرفیت آن رشته خالی می‌ماند در حالی که می‌تواند به نفع جنس دیگری استفاده شود، آیا نام این، سه‌میه‌بندی است؟

نیک‌بین تصریح کرد: به نظر می‌رسد سه‌میه‌بندی جزو سیاست‌های وزارت علوم است، اما در جایی‌جایی ناعادلانه می‌گیرد که به تقاضای موجود جواب ندهد. مثلاً دختران خواستار ورود به رشته فضاوات یا رشته‌هایی مانند این باشند، اما نظام آموزش از ورود آنان به این رشته‌ها جلوگیری کند. به هر حال حذف رشته معن برای دختران در چند دانشگاه کشور مجالی شده تا عده‌ای نگران اعمال تبعیض جنسیتی در رشته‌های دانشگاهی باشند. هر چند هنوز، اساتذ سازمان سنجش اعمال این تبعیض‌ها تأیید نشده است اما واکنش انجمن‌های علمی به برخی سه‌میه‌ها نشان می‌دهد که چنین سه‌میه‌بندی با تقاضای دانشجویان و قول رئیس جمهور مبنی بر توقف جداسازی جنسیتی همسو نیست.

محرومیت پذیرفته‌شدگان دوره‌های روزانه

معاون سازمان سنجش با اشاره به شرایط پذیرش در دوره روزانه، گفت: قبول شدگان این دوره حتی با دادن انصراف نیز مجاز به شرکت در آزمون سال بعد نیستند.

ابراهیم خدایی در گفت‌وگو با اینستاگرام تأکید بر این که تغییر رشته یا انتقال پذیرفته‌شدگان آزمون سراسری به ویژه دوره روزانه با توجه به این نام‌ها و مقررات موجود و نیز به دلیل محدودیت‌هایی که برای دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی وجود دارد، بسیار مشکل است، اظهار کرد: داوطلبان باید در زمان انتخاب رشته و دانشگاه دقت لازم را داشته باشند.

وی با اشاره به میزان استفاده از سه‌میه‌ها و اعتبار گران، گفت: داوطلبانی که با استفاده از سه‌میه رزمت‌شان از ۱۴۶۸ به بعد و داوطلبانی که با استفاده از سه‌میه‌شان از سال ۱۳۷۶ به بعد، یکبار در رشته‌های تحصیلی دوره روزانه کنکور پذیرفته شده یا می‌شوند اعم از این که از رشته قبولی انصراف داده یا در رشته قبولی ثبت نام کرده یا نکرده باشند مجاز به استفاده مجدد از این سه‌میه‌ها نخواهند بود.

انتقال از شبانه به روزانه ممنوع

خدایی با اشاره به شرایط دوره‌های شبانه، گفت: انتقال دانشجویان از دوره شبانه به دوره‌های روزانه ممنوع است. وی با تأکید بر این که به هیچ وجه خوابگاه و وام تحصیلی، سرویس ایاب و ذهاب و تسهیلات رفاهی به دانشجویان دوره شبانه تعلق نمی‌گیرد، خاطرنشان کرد: بنابراین برای به داوطلبان توصیه می‌شود رشته بومی متعلق خود را انتخاب کنند.

معاون سازمان سنجش با بیان این که دانشجویان دوره شبانه تابع مقررات آموزش دوره روزانه هستند، تصریح کرد: برنامه آموزشی این دوره عیناً همان برنامه‌های آموزشی دوره روزانه است.